

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af afskrivningsloven.

(Lovforslaget (nr. 118) findes i tillæg A. sp. 2195, fremsættelsen i tidenden sp. 3175).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Grünbaum (S):

Med dette forslag opfylder finansministeren et løfte, som blev givet som led i forliget mellem de fire partier, men forhåbentlig viser det sig, at der i folketinget kan samles et langt større flertal om at modvirke det overhåndtagende misbrug af afskrivningsreglerne, som vi i de seneste år har været vidne til, især i forbindelse med tegningen af anparter i rederikommanditselskaberne.

Der er i befolkningen et meget stærkt krav om, at partierne nu finder sammen om at gribe ind på alle de punkter i vor skattemodgivning, hvor de gældende regler kan udnyttes på urimelig måde, nemlig således at nogle skatteydere gennem spekulation i disse regler skaffer sig særlige skattenedsættelser, som andre skatteydere og ofte de, der har mindst råd til det, så må betale for igennem en højere skat. Det er denne ulighed i beskatningen, man nu vender sig imod fra befolkningens side, vender sig mere og mere imod og efter min opfattelse med rette.

Det er nødvendigt at understrege dette synspunkt meget kraftigt, for vi står nemlig over for en afvejning af to til dels modstridende hensyn, på den ene side hensynet til at opnå størst mulig lighed i beskatningen — det er vigtigt — og på den anden side hensynet til erhvervslivet, til erhvervslivets udvikling, til investeringerne, til beskæftigelsen, som er afhængig af disse inve-

steringer. Vi ved, at de gunstige afskrivningsregler, der blev gennemført ved loven af 1957, har været til meget stor gavn for dansk erhvervsliv, og vi er derfor positive fra mit partis side, naturligvis, over for gunstige afskrivningsregler.

Der er heller ikke tvivl om, at de særlige muligheder, der har udviklet sig inden for det område, vi har til behandling her i dag, har haft gavnlige virkninger. Vi har fået en større flåde af små fragtskibe, end vi ellers ville have haft, og det skal selvfølgelig med i billedet.

Alligevel vil jeg sige, at det er absolut nødvendigt nu at foretage ændringer, og det er vi altså helt enige med finansministeren i; han skal ikke have utak for, at han har fremsat dette lovforslag.

Det kan uden videre fastslås, at de gældende regler er blevet udnyttet på en urimelig måde, især inden for rederikommanditselskaberne. Det er også rigtigt at sige, at afskrivningsreglerne her på grund af adgangen til forskudsafskrivningen og de særlige skattefordele for parthaverne har givet afskrivningsmuligheder, som man slet ikke var opmærksom på, dengang man førte disse regler bort fra selskabsbeskatningen, nemlig omkring 1960.

I et aktieselskab kan den enkelte aktionær jo ikke afskrive i sin personlige indkomst, der kan afskrives i selskabet, og giver det overskud, javel, så kan han også få et overskud, men der kan ikke afskrives på hans aktie, om jeg så må sige. I kommanditselskaber og partrederier kan den enkelte parthaver efter 1960 foretage afskrivning ganske uafhængigt af, om der er en indkomst i det selskab, han er med i, han kan nemlig afskrive i sin personlige indkomst, f. eks. indkomsten fra en tandlægevirksomhed, og det er jo herved — uden at jeg skal udskrive tandlægerne som dem, der er særlig slemme i den retning — at den store skattefidus er opstået og opdaget.

Det siges jo, at der derigennem også er blevet mulighed for at få øget kapital til opbygningen af den del af erhvervslivet, og

[Grünbaum.]

det er jo rigtigt, men hvem betaler? Det gør jo i virkeligheden skatteyderne, og det er jo også fremgået af de annoncer, der har været, ofte provokerende annoncer i aviserne, hvor det netop klart fremstilles, at man behøver i virkeligheden ikke at betale noget, for man får et skattefradrag, der fuldt ud opvejer det indskud, man gør. At en del af disse folk så på længere sigt kommer i vanskeligheder, fordi man ikke kan overse det, er en anden sag, og man må også sige, det er urimeligt, ja, uanstændigt, at man videregælder skibene til kommanditselskaberne med en fortjeneste, uden at kommanditisterne har haft mulighed for at tage stilling hertil.

Der trænger altså til at blive ryddet op på dette område, og ud fra en umiddelbar betragtning forekommer det mig, at finansministerens forslag indeholder det rigtige princip, nemlig at der kun skal kunne afskrives inden for den indkomst, der indtjenes i det pågældende selskab. Om det så er rigtigt at begrænse ordningen til kun at gælde for rederierhvervet, vil jeg sætte et spørgsmålstegn ved. Finansministeren siger selv i sin fremsættelsestale, at han er opmærksom på dette spørgsmål, og det er noget af det, vi fra mit partis side gerne vil se nærmere på under udvalgsarbejdet, hvor vi også meget gerne hører erhvervenes syn på det forslag, der her foreligger.

Blot må det være helt klart, absolut klart, at der nu må gribes ind over for en urimelig udnyttelse af afskrivningsreglerne. Vi skal have gode afskrivningsregler, men befolkningen har krav på, at vort skattesystem opfylder betingelserne om lighed i beskatningen, og det må være det afgørende.

På dette grundlag vil vi tilsige finansministeren vor medvirken til en positiv behandling af dette lovforslag.

Glistrup (FP):

Formand Mao sagde engang i 1950'erne: lad de tusinde blomster folde sig ud. At formand Mao blev hørt i det danske finansministerium, er der ikke noget mærkeligt i, og der er heller ikke noget mærkeligt i, at de derhjemme misforstod ham og troede, han mente: lad de tusinde tidsler folde sig ud. Derfor har vi fået den ene tidsel efter den anden til

at gro op, sådan at de nu præger hele vor indkomstskattemark, det er en samling af de grimme tidsler, og nu kommer der altså endnu en af disse beplantninger her som finansministerens lovforslag nr. 118 i 1974. Og hvad er det så, vi skal til at gøre?

Ja, for det første er det således, at man vil udskyde en afskrivningsadgang, så for dem, der har magt over tingene, spiller dette overhovedet ingen rolle, for det er bare et problem om, at den, der tænker sig om, kan få det fradrag i 1977, som man nægter ham i 1975, og skatten er nok højere i 1977, så det kan han bare skyde ud; det er kun for de små, dem, der ikke kan overse tingene, dem, der ikke har den fornødne sagkyndige bistand, denne lov overhovedet spiller nogen som helst rolle.

Når hr. Grünbaum f. eks. nævner, at han ikke kan lide, at der er nogle, der sælger skibe til kommanditselskaber til en høj pris, ja, så kommer det overhovedet ikke til at virke for de mennesker. For det første gælder det ikke i salgsåret, for det andet gælder det ikke om dem, der har haft den fulde ejendomsret til et skib, så det har intet at gøre med, at man retter bankejer for tandlæge, at man på denne måde pludselig begynder at ramme nogle mennesker tilfældigvis oven i hovedet — for det er simpelt hen det, der sker. Det hele bliver meget mere indviklet på ny, fordi man nu skal til at huske på at operere med nogle nye særegler; vi får nogle flere revisormånesår, vi får nogle flere ting, hvor det bulner ud, fordi revisoren ikke har kunnet klare den ene selvangivelse uden at bruge en bunke tid, fordi man skal tage hensyn til alle disse mange særegler, der efterhånden præger tidselmarken; ja, så bliver virkningen den, at han forsømmer tingene et andet sted.

Det bliver jo ikke lettere at arbejde med i det praktiske liv af, at man skriver, at denne lov gælder for anpartshavere, og så i snørklet sprog skriver man i næste sætning: men den gælder slet ikke for anpartsselskaber. Der kommer ganske givet af den formulering i hundredevis af misforståelser ud over landet. Men de, som altså skal have deres afskrivningsmuligheder med større eller mindre beløb skubbet ud fra det ene år til det andet, de er altså at finde inden for skibsfart og skibsbyggeri, det er den branche, der skal rammes.

[Glistrup.]

Dronning Victoria sidder om muligt i sin himmel og glæder sig over, at hr. Grünbaum mener, det er provokerende annoncer, og at befolkningen mentalt ikke kan tåle, at man fortsætter med disse enkelte ting, der er kommet frem. Men er der glæde i himlen hos dronning Victoria, skal jeg i hvert fald love hr. Grünbaum, at der hverken er glæde til lands eller til søs. Der er simpelt hen situationen den, at hvis hr. Grünbaum i stedet for at føle, hvad der føles provokerende i visse dele af befolkningen, satte sig ned og læste PP II, side 262—264, så kunne han se, hvad det reelt er, man har at gøre med her.

Man har at gøre med en branche, som i forvejen er i tilbagegang, fra 1,9 pct. af verdenstonnagen i 1961 til 1,5 pct. nu, hvis store kapitalkrav gør rederierne meget følsomme over for finansieringsvilkårene, og hvor den fremgang, der dog trods alt har været, er faldet på coasterflåden, hvilket — jeg citerer stadig fra PP II — bl. a. hænger sammen med ønsket om og mulighederne for skattebegunstiget formuevækst.

Det er det, man vil torpedere, Den branche, der i 1972 gav en valutaindtjening på 4 mia kr., og hvor perspektivplanen fastslår, at den kan holde et højt lønniveau til de mange, der er beskæftiget i branchen både til lands og til søs, fordi det helt afgørende er, at man har disse finansieringsvilkår, herunder altså navnlig denne mulighed for skattebegunstiget formuevækst, der bevirker, at man i Danmark så nogenlunde kan følge med i konkurrencen med de fremmede landes statskasser — og, som det hedder i perspektivplanen på det anførte sted, side 263: „I de fleste større lande subsidieres den nationale handelsflåde på forskellig vis.“ Men dette spiller ingen rolle for hr. Grünbaum, fordi han har hørt om nogle, der er blevet forargede, fordi de ikke kender til tingenes sammenhæng.

Tiden er inde til, at vi i dette folketing lovgiver efter, hvordan tingene rent faktisk hænger sammen, ikke efter, at der er nogle hykleriske senvictorianere, der bliver forargede over et eller andet, som de ikke har en smule begreb om. Det er et meget dårligt lovgivningsgrundlag at arbejde ud fra de misundelseskomplekser, der helt igennem prægede hr. Grünbaums tale.

Enggaard (V):

Det lovforslag, vi her behandler, er allerede bebudet i regeringserklæringen fra begyndelsen af januar måned og er således ikke nogen egentlig bestanddel af det forlig, der tidligere blev henvist til, men er allerede varslet af regeringen på det tidspunkt.

Det har utvivlsomt været en belastning for den rigtige tanke om afskrivningsmuligheder for erhvervene, og det har været en belastning for forståelsen for erhvervenes forhold, at der enkelte steder har været anvendelse af afskrivningsregler ud over det, som kan findes rimeligt. Dette er ikke nogen bebrejdelse mod de folk, som har anvendt gældende regler på lovlig måde, men føles disse ting urimelige, må man søge at ændre reglerne.

Jeg lægger vægt på, at man i det foreliggende lovforslag går ind på et enkelt område, hvor det er åbenlyst, at der har været vilkår, som ikke kan betragtes som rimelige. Jeg lægger også vægt på, at finansministeren har holdt fiskerierhvervet udenfor på grund af de ganske særlige forhold og traditioner, som er gældende inden for netop dette erhverv.

Det forslag, som finansministeren har lagt frem, har jo affødt en række reaktioner. Det er forståeligt, men det er også glædeligt, at der blandt disse reaktioner har været konstruktive forslag, som det er værd at se på, bl. a. spørgsmålet om de tvivlsomme opskrivninger af anskaffede skibes værdi, hvorved der har været påført kommanditisterne en urimelig risiko. Det er vel en af de ting, som man bør se på i forbindelse med de forskellige forslag, som er fremkommet.

Jeg tror, alle ønsker, at erhvervslivet kan være sundt og levedygtigt, også det erhvervsliv, som bygger på coastere og andre skibe; men jeg tror, det bærende synspunkt må være, at de mennesker, der har et sådant erhverv som deres egentlige levebrød, i det daglige virker med det og arbejder med tingene kan have et rimeligt udkomme. Jeg tror også, det er sundt, at der kan tilføres erhvervene, herunder også det erhverv, vi i særlig grad taler om her, kapital fra sparere, som kan blive medejere af skibe og andre produktionsmidler; men folketingets partier må søge at udforme reglerne for en sådan deltagelse fra andre end dem, der i det dag-

[Enggaard.]

lige arbejder med erhvervene, på en sådan måde, at resultatet kan blive rimeligt,

Jeg skal på denne baggrund anbefale finansministerens forslag som grundlag for et grundigt udvalgsarbejde, hvor vi må søge i så bred enighed som muligt at formulere fornuftige regler.

Dagmar Andreasen (RV):

Som det allerede er fremgået af det indlæg, der kom fra hr. Grünbaum, og det indlæg, der nu kom fra venstres ordfører, har forligspartierne erkendt, at dette forslag ikke var gennemtænkt nok. Det får nogle konsekvenser, hvis det bliver gennemført i sin nuværende form, som er uønskede. Det vil ødelægge arbejdspladser på skibsværfter, det vil ødelægge arbejdspladser på coastere, og det vil formindske Danmarks valutaindtjening.

Derudover har det også nogle ulemper, som endnu ikke har været trukket frem. Det får virkning med tilbagevirkende kraft for en gruppe mennesker, der har handlet i tillid til gældende lov. Det er et princip, vi kun plejer at bryde herinde, når det drejer sig om erhvervsvirksomheder; det bryder man også ved selskabsskatteloven, men det er vi såmænd så vant til, men man bør ikke bryde det for folk med en begrænset indkomst, som de har tilrettelagt ud fra visse love, de regnede med var i kraft. Og så modvirker det et arbejde henimod en spredning af ejendomsretten til driftsmidlerne. Det er også uheldigt, og så stiller det ikke alle lige for loven: de, der i mange år har været med og er kommet godt i gang med rederivirksomhed, kan fortsætte, men de, der er på vej ind, kan ikke få lov til at fortsætte med at arbejde sig ind i branchen.

Så har det været fremhævet heroppefra, at det var en fordel, at man holdt fiskerkuttere udenfor. Ja, det er det måske nok ud fra visse betragtninger, men hvordan går det med rovfiskningen, hvis alle, der hidtil har investeret i coastere, nu skal til at investere i fiskerkuttere? Så er det jo et spørgsmål, om vi så ikke fisker mere, end godt er.

Jeg vil gerne sige, at selv om jeg nok tror, der i offentligheden hersker overdrevne forestillinger om misbruget, så er Lønborgs forretning anstødelig, og han kører selvfølgelig udelukkende på, at der er for mange menne-

sker, der ikke ved og ikke kan vurdere, hvad et skib er værd. Havde den markedsføringslov, der ligger på folketingets bord, været vedtaget, som taler om redelig forretningsskik, så kunne han alene derudfra have været standset. Men der er jo muligheder nok for at standse hans virksomhed gennem at vedtage, at skibe skal vurderes, inden de udbydes i anpart. Samtidig må vi erkende, at kombinationen af skibsbelåningsreglerne, forskudsafskrivningerne og de almindelige afskrivningsregler virker uheldigt, fordi man kan afskrive mere, end man kontant skal udbetale. Jeg ved godt, at disse penge kommer igen på et eller andet tidspunkt, men de sociale tilskud, man har opnået på det tidspunkt, da man nedbragte sin indtægt, skal man ikke af med igen. I og med, at vi har en skattelov, der giver adgang til for folk med lave indkomster at få boligsikring, tilskud til uddannelsesstøtte osv., nytter det jo ikke noget, at man bare udskyder beskatningen, for så har man fået nogle tilskud fra det offentlige, som det offentlige ikke får igen, selv om disse værdier kommer til beskatning.

Vi vil gerne være med til i udvalget at prøve at finde en løsning på disse problemer, men det kan altså ikke blive på den af ministeren foreslåede måde. I princippet er afskrivningsreglerne gode og hensigtsmæssige, og intet tyder på, at investeringerne i coasterne generelt har været en fejlinvestering. Jeg vil gerne herfra udtrykke en beklagelse af, at de gode ordninger lægges for had på grund af nogle enkelte, som kører det ud i det helt ekstreme, og det havde jo været ønskeligt, om man inden for branchen havde været i stand til at stoppe denne meget lidt kollegiale opførsel ved at tage fat på sagen, førend den havner her i folketinget. Men nu er den havnet her, og det er sådan set også forståeligt. Vi må også prøve at rette på det, men på en måde, så al sund og god forretning og investering ikke ødelægges.

Stetter (K.F.):

Den konservative gruppe afviser forslaget. Vi gør det af følgende grunde.

For det første: forslaget har tilbagevirkende kraft for alle anpartshavere, som har investeret i skibsfart og skibsbyggeri under forudsætning af afskrivningsret på skibene.

[Stetter.]

Såfremt denne afskrivningsret bortfalder med øjeblikkelig virkning, vil en række anpartshavere ikke kunne klare deres økonomiske forpligtelser. De vil da blive nødsaget til at sælge deres anpart, sandsynligvis med store tab. Disse tab vil være fradragsberettigede og give stat og kommune et mindre provenu. Men denne virkning er langt fra den værste. Befolkningens tillid til folketinget vil blive yderligere svækket, såfremt der kan samles et flertal for lovgivning med tilbagevirkende kraft. Vi advarer derfor regeringen mod at søge forslaget gennemført.

For det andet vil forslaget medføre et skadeligt stop for kapitaltilførsel til dette vigtige erhvervsområde, som hvert år indsejler flere hundrede millioner kroner i fremmed valuta. Denne del af handelsflåden er, så vidt jeg har erfaret, under fortsat ekspansion, og der er fortsat mulighed for at erobre markedsandele såvel inden for som uden for Europas grænser. Vort parti ønsker principielt fri adgang til investering i erhvervslivet, og vi kan under ingen omstændigheder medvirke til en politisk udvælgelse. Vi ved, at socialisterne ønsker en sådan udvælgelse og allerhelst ser, at det samlede erhvervsliv nægtes fri adgang til kapitalmarkedet og på den måde tvinges til afhængighed af statskapital. Vi forstår ikke, at en liberal regering tør lægge ryg til en sådan politik. Den vil automatisk medføre restriktioner på andre felter, således som finansministeren også bebuder i fremsættelsestalen.

For det tredje forhindrer forslaget lønmodtagerne, herunder bl. a. søens egne folk, i at etablere et ejerforhold til virksomhederne. Det er direkte imod vore anstrengelser for at udbrede medejendomsret og medindflydelse.

Der er flere andre årsager til vor afvisning, f. eks. spørgsmålet om afgrænsning af begreberne fiskefartøjer og de fartøjer, som er omfattet af forslaget, og endvidere de negative direkte og indirekte virkninger for beskæftigelsen. Det må vi se på i udvalget.

Det er ikke første gang, folketinget behandler dette emne: anpartshaveres afskrivningsret. Da vi havde socialistisk folkepartis beslutningsforslag til første behandling, omtalte jeg bl. a. landsskatterettens kendelse af 7. januar i år, hvorefter en

kommanditist kun kan afskrive og fradrage eventuelt underskud i det beløb, som han hæfter for. Her har landsskatteretten fastlagt en praksis, som er en begrænsning i adgangen til at afskrive. Vi vil søge denne bestemmelse nærmere belyst i udvalget med henblik på at nå frem til en eventuelt rimelig begrænsning. Vi opfordrer regeringen til at arbejde med på en løsning inden for denne ramme. Den konservative gruppe må afvise det foreliggende lovforslag.

Børge Johansen (CD):

Incitamentet til dette forslag er tydeligvis fornemmelsen af, at der i befolkningen hersker en udtalt forargelse over, at der er mennesker, som ved hjælp af afskrivningsreglerne er i stand til at få nedbragt deres indkomst så meget, at de helt eller delvis kan undgå at betale skat. Til dette forargelsens bål er der så nogle pseudoredere der har båret ved i form af usmagelig avertering. Hvor dybt denne forargelse egentlig stikker, skal jeg ikke kunne sige. Jeg kan såmænd godt følge den et stykke, men jeg er bange for, at den ikke er en almindelig forargelse, men i meget høj grad skyldes manglende viden om de selskabsformer, der er tale om, og om afskrivningsreglerne. Der er jo kredse og blade her i landet, som specialiserer sig i at fremstille afskrivningsregler som fiduser og svindel, og fra mangel på diskussion med tillidsmænd på kurser og på arbejdspladser ved jeg, at denne vildledende propaganda har været yderst effektiv. I mit parti forstår vi såmænd godt finansministerens ønske om at dæmme op for utilsigtede virkninger af afskrivninger på skibe og skibsbygningskontrakter, men midlet, at afskrivninger skal kunne rummes inden for en kommanditists eller anpartshavers indkomst ved rederi- og skibsværfts virksomhed, forekommer os for groft. Lige så lidt, som vi vil finde det særlig fornuftigt at lægge den almindelige trafik hindringer i vejen, fordi man må registrere, at der optræder en del spritbilister, lige så lidt synes vi om foranstaltninger, der kan skade gavnlige virksomhedsformer, fordi nogle enkelte har skejlet ud.

Siden forslaget blev fremsat, har der været ført en omfattende debat i pressen, og to af rederivirksomhederne har i åbne breve til regeringen og folketinget gjort rede for deres

[Børge Johansen.]

aktivitet, deres vilkår og deres syn på de foreslåede regler.

Både i disse to åbne breve og i en henvendelse fra Rederiforeningen af 1895 i Esbjerg, der omfatter 150 rederier, har man gjort opmærksom på, at man ikke sympatiserer med den usmagelige avertering, og at man ikke anser det for rimeligt, at nogen skaffer sig helt utilsigtede skattefordele.

Hr. Enggaard har allerede nævnt disse henvendelser og også nævnt, at der i disse henvendelser er peget på midler, som er bedre end dem, der er indeholdt i finansministerens forslag, f. eks. blev de oppustede værdier nævnt. Man kunne også nævne forslaget fra rederierne selv om, at man oprettede et vurderingsnævn og fastlagde regler for komplementarens andel og hans bonitet, ligesom man kunne sikre, at komplementaren ikke begrænser sin hæftelse f. eks. ved at stikke et lille aktieselskab med en lille aktiekapital ind som suppleant for eller i stedet for komplementaren. Endelig kunne man også indføre regler om kommanditselskabers ledelse og offentliggørelse. Det er ikke mangel på vilje til fairness og orden inden for egne rækker, der kendetegner de seriøse virksomheder, som trods alt udgør en overvejende del af rederivirksomheden, og som gør en god indsats til gavn for samfundet, så jeg vil mene, at man i stedet for at vedtage dette forslag skulle prøve på i udvalget at finde frem til nogle hensigtsmæssige regler for disse selskabers virke, der gavner både erhvervet og samfundet, og som kan fjerne årsagerne til forargelsen.

Ømann (SF):

Det er snart længe siden, at en socialdemokratisk finansminister gennemførte afskrivningsreformen. Det var i 1957. Der var ingen tvivl om, at denne afskrivningsreform betød meget for erhvervslivets lyst til at investere. Det betød også meget for den skævdeling af formuer og indkomst, som senere har fundet sted.

Det, man gjorde dengang, var at indrømme en afskrivning ud over slid og ælde. Slid og ælde er en almindelig driftsomkostning, der må trækkes fra naturligvis, men ud over det er der tale om tilskud.

Det har aldrig været muligt at få erhvervs-kredse til at indrømme, at der er tale om et

tilskud, i det højeste at der er tale om en udsættelse af skattebetalingen, at der er tale om en skattekredit og dermed en rentegevinst. Det stemmer jo ingen steder.

Det, der er tale om, er det typiske billede, hvor der investeres, der afskrives forud, derefter investeres der endnu mere, der gives endnu et tilskud, der investeres endnu mere. Det har jo været billedet — heldigvis kan man da sige — af industriudviklingen her i Danmark.

Det vil sige, at de udsættelser, der gives, faktisk bliver det samme som kontante tilskud, og det er noget mærkeligt noget, at man kan tilegne sig en sådan statsstøtte efter behag. For det er jo den enkelte erhvervsdrivende, der bestemmer, hvilken støtte han skal have ved at bestemme sin investeringsomfang.

Nu er der kommet bylder på denne ordning, usmagelige bylder, og nu vil man prøve at skære disse bylder væk, men jeg tror, at vi i virkeligheden er nået dertil, at tiden er løbet fra denne støtteform. Det er jo en støtte, der foregår i det dulgte. Det er ikke sådan, at finansudvalget tager stilling til, om befolkningen skal yde denne eller hin støtte til erhvervslivet. Nej, det er sådan, at ingen ved, hvilken erhvervsstøtte der ydes ad denne vej.

Guderne skal vide, at der var grund til forargelse over disse rederier. Det er forargeligt at oppuste værdien af en plimsoller, at lægge honorarer på og derefter udstykke den i anparter til godtroende mennesker, som slet ikke kan overskue det engagement, de begiver sig ind i, og vi ser gang på gang, at de fortryder det, at de kommer i ulykke derved.

Men problemet rækker langt, langt videre end til denne enkelte gren af erhvervslivet. Det er jo i virkeligheden det, der sker i enhver erhvervsvirksomhed, bare i en mere moderat målestok. Derfor tror jeg ikke, at vi i fremtiden kommer uden om spørgsmålet om det berettigede i på denne måde at give erhvervsstøtte. Det, der er galt, er, at den måde, vi giver erhvervsstøtten på, er forkert og utidssvarende.

Mange gange har jeg i udvalgene spurgt erhvervsfolk: hvorfor i alverden vil I ikke hellere have et rentefrit statslån eller en kontant støtte, der er åben? Men det er der slet ingen interesse for, for så ville det måske

[Ømann.]

nok have sine besværligheder at få støtte til visse brancher og visse industrier, som befolkningen nok ville synes var af mindre betydning på det pågældende tidspunkt af erhvervsudviklingen herhjemme.

Der er ingen tvivl om, at der med dette forslag rettes et meget hårdt angreb imod disse rederier. Det har ikke været muligt at skelne mellem de onde og de gode, og det tyder også på, at det ikke er muligt at praktisere den ordening, man har.

Det blev sagt fra hr. Stetters side, at det, socialisterne vil, er en selektiv ordening. Ja, det er det da. Kapital er en knap affære for øjeblikket i Danmark. Vi har ikke råd til at give statsstøtte til hvem som helst. Man må økonomisere med kapital, som man må med andre ting, f. eks. med de offentlige udgifter.

Det er et, tror jeg, rigtigt princip, når vi ser på dette isolerede problem, at man kun kan afskrive i det omfang, man har en indkomst fra skibsfarterhvervet. Men jeg må ligesom hr. Grünbaum sætte et stort spørgsmålstegn ved, om det er tilrådeligt at indskrænke disse restriktioner alene til skibsfarten. Man behøver ikke at være nogen opmærksom avislæser for at opdage, at der allerede er udbud af anparter i helt andre aktiver end skibe, så det bliver altså det næste skridt. Jeg vil da tilråde, at vi tager tyren ved hornene nu og laver en lovgivning, der dækker hele denne anpartsaffære.

Der er talt om et forargelsens bål, men jeg tror, at forargelsen, når det virkelig går op for befolkningen, hvordan denne støtte i det hele taget i erhvervslivet praktiseres, vil blive langt større.

Arne Bjerregaard (KrF):

Det er rigtigt, som det blev sagt, at der er en forargelse over det spørgsmål, som vi her debatterer, og som der er fremsat lovforslag om.

Lad mig da sige, at vores massemedier, presse osv., er kørt hårdt frem med dette og særdeles ensidigt. Man har prøvet på at fremstille det, som om det udelukkende var skattefidusmagere, som benyttede sig af at købe anparter, især i vor coasterflåde, men det er ikke rigtigt. Jeg har for at prøve at sætte mig ind i dette set adskillige kontrakter hos mennesker, som jeg kender, og de

har så sandelig ikke brugt denne lov til almindelige skattefiduser. De har prøvet gennem disse afskrivningsmuligheder at opnå — det indrømmer jeg — en vis nedsættelse af den høje marginalbeskatning, som vi efterhånden er kommet op på, og som er ganske urimelig. Men at en stor del skulle komme ned på en skattepligtig indkomst på nul er urigtigt; det er kun de få, der afskriver på den måde.

Jeg synes nok, at man fra massemediernes side måske mere har tjent egne formål end folkets og erhvervslivets. I alt fald kan jeg på mit partis vegne klart udtrykke, at vi ønsker at værne arbejdspladserne, vi ønsker gode forhold for arbejderne på vore arbejdspladser, og vi ønsker en god beskæftigelse. Derfor kan vi ikke være med til en lovgivning som denne, som udelukker investeringsmulighederne for en lang række mennesker i dette land og derved skaber arbejdsløshed på vores værfter, hvoraf jeg, som vel andre også, har fået henvendelse fra en del.

Vi ønsker, at den coasterflåde, som vi har oparbejdet i dette land, og som er en af verdens bedste, skal bevares, men med det forslag, der her ligger på bordet, er det ganske umuligt. For hvis man ser efter, hvem er det så, som har investeret i den? Det er ikke erhvervslivet som sådan, det er den almindelige lønmodtager. Er det ikke det, vi har brug for, at også lønmodtagere tør påtage sig at investere i erhvervslivet med den risiko, der er? Men hvis man skal tage en risiko, må man da også have en vis fordel, og det er den fordel, afskrivningsreglerne giver. Hvis man fjerner disse afskrivningsmuligheder for lønmodtagerne, fjerner man selvfølgelig også incitamentet til overhovedet at investere i vort erhvervsliv.

Jeg indrømmer, at man selvfølgelig kan foretage ændringer i disse bestemmelser. Jeg har forestillet mig, at man i stedet for at gennemføre regeringsforslaget kunne sige, at man af kostprisen må betale mindst 20 pct. i det første år. Det kunne bremse en hel del. Ligeledes med kontraherende skibe. Hvorfor ikke betale 20 pct., så man altså må ud med en vis kapital. For de mennesker, som ikke har råd til at tage den risiko, og som man er så bekymret for her, kan man jo sige, at de kan afskrive til en vis grænse — det kommer i det næste forslag, vi skal behandle i dag — f. eks. ned til

[Arne Bjerregaard.]

50.000 kr. De kan altså ikke afskrive over deres indkomst længere ned end til 50.000 kr., medmindre de indsætter en tilsvarende kapital på en eller anden konto. Så kan de godt gå længere ned, for så har de jo kapital til at imødegå denne risiko. På den måde vil man ikke afskære dem, som har mindre end 50.000 kr. i indkomst, de ville bevare muligheden for at investere i erhvervslivet eller købe anparter.

Hvis man gennemfører det lovforslag, som regeringen her har fremsat, vil man hindre en stor gruppe mennesker i Danmark i at være med til at støtte dansk erhvervsliv. Vi må derfor klart sige, vi kan ikke støtte dette forslag. Vort formål er at fremme investeringerne, så sandelig ikke at begrænse disse.

Knud Jespersen (DKP):

Der er allerede gjort opmærksom på her under debatten, at det lovforslag, vi har til behandling om ændringer i afskrivningsbestemmelserne, ikke dækker hverken hele eller halve ønsker om at lave en retfærdig skatteordning på disse områder.

Vi er naturligvis enige i, at det er godt, at finansministeren og regeringen — det er vel også en del af det forlig, man har indgået — nu kaster sig over en del af de ekstraordinære afskrivningsbestemmelser. Det kommer da også ud, omend det måske er mellem sidebenene, at man her kommer til at give os ret i, hvad vi har påstået og, synes jeg, også dokumenteret, at de ekstraordinære afskrivningsbestemmelser virker urimelige og udemokratiske.

Jeg må nok sige, at når hr. Arne Bjerregaard nu forklarer, at det er lønmodtagerne, der investerer i coasterflåden, ville det være praktisk, om hr. Arne Bjerregaard ville dokumentere det bare lidt fra denne talerstol. Efter det, jeg kender til coasterredierne, er det ikke lønmodtagerne, der har spekuleret, men det er i høj grad andre forretningsfolk, der har set det som en givtig fidus at investere til at kunne foretage de fradrag, der blev muliggjort. Så snart man havde et skib i bestilling, så snart man havde indbetalt en anpart, kunne man begynde at fradrage et større beløb end det indbetalte.

Men når de ting er sagt, må det også un-

derstreges, at dette forslag her kun vil løfte en flig, og det er det, der gør os en lille smule betænkelige, for hvis man, efter at der er foretaget indgreb af den art, som finansministeren foreslår, går ud fra, at nu er det ikke længere uretfærdigt med de ekstraordinære afskrivningsbestemmelser, så kommer vi overordentlig galt afsted. Der er her tale om småskibsanparter, og selv om vi er enige om, at man skal gribe ind over for dem, bliver fradragene her kun en lille del af det, f. eks. Mærsk Mc-Kinney Møller kan fradrage eller afskrive, af det, andre store koncerner kan afskrive. Derfor må man nok hellere i dette høje ting se at finde ud af, at de ændringer, der skal til, simpelt hen er, at man sløjfer de ekstraordinære afskrivningsbestemmelser, for det er bestemmelser til fremme af spekulation og har intet, som hr. Stetter sagde, med et sundt forretningsliv at gøre.

Jeg må også understrege, at selv om det er mange små spekulanter, man rammer, er det rimeligt, men jeg tror ikke på, at man kommer til at ramme selve spekulationen, for spekulationen vil jo gebærde sig på den måde, at en del grå penge vil skifte bolig og finde et andet sted hen, hvis ikke vi tager fat i de problemer. Vi synes altså, det er godt, at finansministeren og regeringen nu har indset, at det er nødvendigt at gribe ind over for disse ting, vi synes bare ikke, det er tilstrækkeligt.

Jeg har tidligere fra denne talerstol — og vi har også et forslag liggende — påvist, hvordan man kunne beskatte de 17 mia kr., der i dag unddrager sig beskatning. Jeg håber, at finansministeren har læst Danmarks Statistiks beregninger, hvor man er nået til samme resultat som kommunisterne og efter samme beregningsmåde. Både resultatet og det tal, jeg var nået frem til, blev kritiseret. I dag er Danmarks Statistik faktisk kommet til nøjagtigt samme tal og efter samme beregningsmåde.

Som sagt vil vi kigge på lovforslaget, og vi vil prøve gennem ændringsforslag at udvide det, så man virkelig får kontrol med, hvad der undrages beskatning, sådan at man får beskattet de faktiske fortjenester, og sådan at man ikke ved nu at gribe ind over for småspekulanterne eller den lille del af kapitalen skulle give sig i vej med yderligere at frede de store koncerner eller andre

[Knud Jespersen.]

områder inden for skibsfarten. Vi er tilfreds med, at man har set problemet, og med, at man vil tage fat på det, men vi understreger, at det langtfra er tilstrækkeligt. Der må anderledes sættes ind, for at der kan komme noget, der bare minder om en demokratisk skattebetaling i vort land. Det trænges der til.

Flygaard (DR):

Vi vil gerne sige det ganske klart: fra retsforbundets side vil vi vende os imod urimelige virkninger af afskrivningsloven. Det kan ikke være meningen, at man hele livet kan udskyde beskatningen og derved skubbe den over på andre. Det synes vi i høj grad er asocialt.

Når dette er sagt, vil vi også gerne tilføje, at vi ikke synes, finansministeren har haft nogen særlig heldig hånd ved udformningen af det foreliggende lovforslag, men jeg har da også forstået, at finansministeren er mere end forhandlingsvillig i et lønligt håb om at finde noget, der kan bruges. Vi er fra retsforbundets side meget bange for de erhvervsmæssige og de beskæftigelsesmæssige virkninger af forslaget. Det har der været meget på fra mange sider. Sagen har jo i høj grad også en valutarisk side. Har vi råd til at miste valutaandtægter på skibsfartens område? Med et underskud på 8 mia kr. for indeværende år som baggrund forekommer det meget letsindigt at give afkald på valutaandtægter.

Vi kan heller ikke lide forslaget selektive karakter. Tror regeringen, at den risikovillige kapital vil blive inden for det område, som loven tilsigter at ramme? Forestiller man sig fra regeringens side, at man vil gennemføre en ny lovgivning i takt med den risikovillige kapitalers flytning?

Jeg synes også, det skal med i billedet, at det ikke er ansvarlige kredse inden for rederibranchen, man skal angribe i denne sag. De har forsøgt, så vidt jeg ved med held, at holde deres sti ren og arbejde på et mere se-

riøst grundlag. Det er f. eks. ikke alle, som har søgt optagelse i Rederiforeningen, der har fået deres anmodning imødekommet.

Når man nu har fået afsløret en række uheldige forhold inden for området, og når man ganske tydeligt i pressen har gjort folk opmærksom på, at de bør søge vejledning, før de går ind i køb af anparter, bl. a. med henblik på at få undersøgt, om den samlede pris, et skib udstykes til, må forekomme rimelig, må det også være op til folk at tage øretæverne — og dem har der jo været nogle stykker af — hvis de springer på hovedet i vandet med lukkede øjne. Når et kommanditselskab med en beskeden aktiekapital får kommanditister til at hoppe på vognen med relativt og absolut set meget store beløb, må man kunne sige sig selv, at man løber en stor risiko. Når det i mange tilfælde er de samme mennesker, som sælger skibet til kommanditselskabet, og som udgør den beskedne gruppe af komplementarer, er det yderligere et varsko.

Vi kan heller ikke fra retsforbundets side lide, at loven i realiteten får tilbagevirkende kraft. Vi synes, man skal være meget forsigtig med at lukke af for, at lønmodtagere investerer i erhvervslivet. Vi tror, der er noget sundt i dette princip. Dels får erhvervslivet tilført kapital, dels vil der måske også i lønmodtagerkredse komme en større forståelse for erhvervslivet og dets vilkår.

Vi synes, regeringen skulle ændre sit forslag, således at afskrivningerne kunne foretages inden for det opsparede beløb. Hvis man må nøjes med at afskrive inden for et overskud, tror jeg ikke, at man får tilstrækkelig tilgang af risikovillig kapital.

Til sidst skal jeg gøre et par bemærkninger om afskrivningerne i al almindelighed. Det var meget rart, om diskussionen herom kunne bevæge sig på et lidt højere plan. Det forekommer mig nemlig, at man i pressen helt glemmer, at afskrivninger i realiteten er driftsudgifter, der strækker sig ud over det enkelte driftsår, det enkelte regnskabsår.

[Flygaard.]

Afskrivninger er derfor ikke noget, som erhvervslivet får oveni. Det er der adskillige som tror.

Med disse bemærkninger vil jeg sige, at vi også fra vor side vil medvirke til at finde en løsning på de rejste problemer.

Erlendsson (FP):

Jeg vil gerne først sige, at en stor del af den norske handelsflåde, som er den fjerdestørste, er bygget op på de finansieringsregler, som diskuteres i dag. I spørgetiden onsdag i sidste uge begrundede jeg, så godt jeg kunne inden for den taletid, der var mig beskåret, de virkninger, regeringens lovforslag om ændring af afskrivningsloven ville få og allerede ved fremsættelsen havde fået for dansk værftsindustri og dansk sønæring, og jeg rettede det spørgsmål til arbejdsministeren, om han ville tage initiativ til at formå regeringen til omgående at trække dette uigennemtænkte og meget skadelige forslag tilbage.

Det, som i første række var af betydning, og som burde interessere arbejdsministeren, var lovforslagets katastrofale virkning for værftsindustrien og deraf afhængig anden industri og håndværk, og jeg nævnedes, at alene i Frederikshavnområdet var 4.000 personer direkte og indirekte beskæftiget inden for dette felt. Når man sammenligner med antallet af arbejdere og funktionærer på Burmeister & Wain's skibsværft her i byen, små 3.300, vil mange sikkert bedre opfatte dimensionerne i det tal, jeg nævnte før.

I januar 1971 havde man her i tinget en forespørgselsdebat på grundlag af en forespørgsel stillet af SF i december året før. Den lød: hvilke erfaringer har regeringen draget af en række store virksomheders økonomiske vanskeligheder i de seneste måneder? og gik specielt på de vanskeligheder, Burmeister & Wain havde på det tidspunkt. Men allerede i december 1970 havde finansudvalget bevilget en Nationalbankgaranti på 50 mill. kr.

Den slags problemer er nok lettere at få øje på, når den berørte virksomhed ligger tæt op ad Christiansborg og beskæftigede i tusindtal kan møde op i demonstration med plakater og tillkendegive deres utilfredshed gennem højttalere, så protesten rent fysisk

trænger ind i de mest isolerede mødelokaler her i huset.

Nu er det bare en række mindre industri-virksomheder i provinsen, det i første række vil gå ud over, idet de har sluttet kontrakter, hvoraf adskillige endnu ikke er finansieret endeligt, til et beløb af flere hundrede millioner kroner.

Hvad man måske endnu i dag i regeringen sætter sin lid til, er, at det kun gælder de små værfter, men jeg kan fortælle, at også store og velkonsoliderede danske rederier på grund af det voldsomme skattetryk og deraf følgende mangel på likvid kapital har kontraheret store nybygninger på store danske værfter efter den regel om anparts- og kommanditselskaber, som man med dette forslag vil ramme.

Selv om man altså efter lovforslagets bemærkninger og finansministerens tale kun tilsigter at ramme den lille mand, vil man snart erfare, at også de store, som efter regeringens mening om, at en skomager bør blive ved sin læst, skal have eneret til skibsinvesteringer, som man udmærker med betegnelsen seriøse virksomheder, blive hæmmet i deres udvikling og stillet ringere i konkurrencen over for udlandet til skade for dansk erhvervsliv i almindelighed.

Hvad ligger der egentlig bag, når en borgerlig regering, der kalder sig Danmarks liberale parti, fremsætter et lovforslag som dette? En regering, der har som sit erklærede mål at redde Danmarks økonomi, stimulere produktionen, fremme erhvervslivet, øge eksporten og bringe fred og glæde til alle hjerter. Hvem lyttede man til, når man måske troede med denne lov at imødekomme et folkeligt krav? Ikke dansk erhvervsliv, ikke arbejdsmarkedets parter, ikke industriens folk, ikke søens folk. Det kan heller ikke være til politikere på folketingets venstrefløj, dem til venstre for midten — jeg tænker især på dem, der sidder nærmest midten af dem, der sidder til venstre for midten — dem, der er regeringens sikkerhed for, at den i hvert fald i nogen tid endnu kan få lov til at beklæde regeringsbænkene.

Jeg mener nemlig at have læst, at hr. Grünbaum i en tale for nylig har taget i hvert fald nogen afstand fra regeringens forslag. Man må af talen, som den har været refereret, forstå, at hr. Grünbaum kraftigt har vendt sig mod lovforslagets formodede

[Erlendsson.]

negative virkninger for beskæftigelsen. Men hvem har da inspireret regeringen? For når hr. Grünbaum tager afstand, kan forslaget vel ikke være et led i det politiske forlig inden for det kristelige, centrum-demokratiske, venstre-liberale socialdemokrati? Er der i virkeligheden blot tale om et alt for ydmygt borgerligt regeringsparti, der har gjort en alt for dyb og i virkeligheden uønsket reverens for sine socialistiske støttepartier?

Lad mig til sidst sige et par ord om det danske folks holdning til det politiske liv, som det udspilles her i landet, og som tydeligt afspejledes både i det sidst afholdte folketingsvalg og i valgene til amter og kommuner . . . Nå, det må jeg altså ikke, der er ikke mere taletid.

Finansministeren (*Anders Andersen*):

Der er jo blandet tilslutning til det lovforslag, der her er fremsat, og jeg forstår fuldt ud den holdning, som hr. Glistrup, altså fremskridtspartiet, og de konservative indtager, hvor man blankt afviser, at der ligger noget problem, og overhovedet ikke vil ind i en diskussion om det. Det er ét standpunkt at have.

Et andet standpunkt er det, som de fleste andre partier har haft: de erkender, at der er et problem, som man må tage fat på og prøve om man kan finde en løsning på.

Jeg deler naturligvis absolut ikke de betragtninger, som hr. Ømann fremsatte om afskrivningsreglerne i almindelighed. Hr. Ømann fremstiller afskrivningsreglerne, som om det var et tilskud til erhvervslivet. Det vil jeg på det bestemteste afvise. De almindelige afskrivningsregler er ikke et tilskud til erhvervslivet. Det er vel ikke engang en forlods afskrivning, sådan at man afskriver mere, når man tager hensyn til, at genanskaffelsesværdien af de maskiner, der slides ned, næsten altid er betydelig højere end det beløb, man har kunnet afskrive på de maskiner, der bruges.

Dette være sagt, fordi jeg gerne vil have understreget, at det forslag, der her er fremsat, ikke på nogen måde skal betragtes som et angreb på de almindelige og hensigtsmæssige afskrivningsregler, vi har — tværtimod. Det er netop ud fra betragtningen om, at hvis ikke man kan luge uheldige elementer væk, kan afskrivningsreglerne som helhed

blive lagt for had i offentligheden, og det vil jeg nødig være medvirkende til.

Så har der været fremført forskellige argumenter for, hvorfor man ud fra forskellige synspunkter ikke kunne acceptere eller godkende det lovforslag, der er fremsat. Jeg vil da ikke påstå, at det, der her er fremlagt, er det eneste rigtige. Det er et meget kompliceret område, det tror jeg også skatte- og afgiftsudvalget vil komme til at opleve, når de skal til at fordybe sig i hele problemstillingen, og hvis man kan finde andre og mere hensigtsmæssige løsninger, der fastholder det mål, at man ikke på en uhensigtsmæssig måde skal kunne udnytte gunstige afskrivningsregler, så er jeg åben over for det, det har jeg også sagt offentligt.

Jeg lader mig måske mindre påvirke af de mange protester, der har været fremsat i dagblade, og jeg må sige til den sidste taler, hr. Erlendsson, at det er ikke protester, der alene har været i dagbladene, jeg har såmænd haft dem ovre på mit kontor i ministeriet. Det er altså ikke bare sådan nogle, der har gået med faner ude på slotspladsen, som man omtalte i forbindelse med B & W, men i dette her tilfælde har jeg såmænd sidet og drøftet problemerne med de personer, der i dagbladene har været særligt fremtrædende i deres kritiske indstilling. Men man skal nok i denne forbindelse passe på at bevare en nøgtern vurdering af hele problemstillingen og ikke lade sig forlede til disse tit lidt umotiverede udtalelser, som ofte kan gøre det modsatte indtryk, i hvert fald på mig, af det, der var tilsigtet.

Så må jeg måske lige slå fast endnu en gang — venstres ordfører nævnede det — at dette er ikke et led i forliget med nogen partner. Man kan slå tilbage i regeringserklæringen af 8. januar og se, at vi på daværende tidspunkt bebudede, at vi ville komme med et sådant forslag. Der er altså ingen andre, der skal klandres for det, det er noget, regeringen allerede på daværende tidspunkt havde besluttet, og derfor står vi fuldt og helt bag det ud fra den betragtning, jeg har været inde på.

Man har sagt, at lovforslaget får tilbagevirkende kraft. Nu ved jeg ikke, hvad man mener med tilbagevirkende kraft. Det er klart, at hvis loven først sættes i kraft den 1. januar 1975, har den i hvert fald ikke tilbagevirkende kraft. Men hvis man mener, at

[Finansministeren.]

alle de, der hidtil har investeret efter gældende lovreger fortsat skal være fritaget, så må jeg indrømme, at dette lovforslag har tilbagevirkende kraft, som en ændring af afskrivningslovene altid har haft. Det virker altid med tilbagevirkende kraft på de investeringer, der har været foretaget forud. Kun hvor man har specielle og særlige regler, f. eks. i forbindelse med bygningsafskrivninger, har man ikke givet loven tilbagevirkende kraft. Der har man ladet regler være gældende fortsat, selv om man for fremtidige afskrivninger har ændret reglerne. Men her opererer man som ved afskrivninger i almindelighed med saldoafskrivning — det er de samme afskrivningsregler, erhvervslivet som helhed har — og derfor vil jeg nok sige, at hvis man skulle til at dele det op og sige: de der har investeret indtil den dato, da en ændret lov trådte i kraft, skal have en anden stilling end de andre, bliver det ret uoverskueligt. Jeg ved ikke, hvordan man overhovedet skulle kunne administrere en sådan lovgivning, og jeg mener heller ikke, det ville være rigtigt.

Man har på dette område — og det er vel derfor, disse u hensigtsmæssige afskrivningsmuligheder kommer frem — fået den bestemmelse indført, at man inden for dansk skibsindustri kunne forlodsafskrive, at man på disse nybygninger kan afskrive med saldoafskrivning i modsætning til afskrivning på andre bygninger, altså industribygninger og landbrugsbygninger, hvor man ikke bruger 30 pct. saldoafskrivningsreglen, og det er det, der åbner mulighed for disse ekstreme tilfælde, hvor man foretager opvurderinger, som det også har været nævnt, og måske får fiktive værdier frem, som man kan bruge denne forlods- og saldoafskrivning på. Det er denne række problemer, der er taget højde for i det lovforslag, der her er fremsat.

Om det rammer for hårdt, og om man kan finde muligheder for lempelser eller ændringer af den ene eller den anden karakter, stiller jeg mig åben over for. Jeg har intet ønske om at ramme seriøse selskaber på en u hensigtsmæssig måde, det vil jeg gerne understrege, men jeg gør opmærksom på, at afgrænsningen er vanskelig. Jeg er imidlertid åben over for, om man i udvalget kan finde sådanne afgrænsninger, når bare sigtet

kan fastholdes, at de u hensigtsmæssige investeringer på grund af de gunstige saldoafskrivningsvilkår og forlods afskrivninger, som findes inden for dansk skibsart, kan forhindres. Reglerne i sig selv har været en forudsætning for, at dansk skibsbygning kunne konkurrere, men derfor kan vi ikke acceptere, at de udnyttes på en u hensigtsmæssig måde.

Jeg håber, man under den videre behandling i udvalget kan finde frem til hensigtsmæssige løsninger, som vi også fra regeringens side kan tilslutte os.

Må jeg sige til hr. Arne Bjerregaard med hensyn til hans tanker om 50.000 kr. grænsen, at det skal jeg ikke fordybe mig i her, men det er nok lidet gennemtænkt, hvad det kunne komme til at betyde for titusinder måske hundredtusinder af mindre, selvstændige erhvervsdrivende, hvis man begyndte at operere med en sådan grænse. Den kan måske være hensigtsmæssig set ud fra et lønmodtagersynspunkt, men ud fra et samlet synspunkt trænger den tanke vist til betydelige overvejelser.

Grünbaum (S):

Hr. Stetter talte om eller rettere sagt påstod, at befolkningens tillid ville blive svækket, hvis man gennemførte dette lovforslag.

Jeg vil gerne vende det om og sige: der er en uhyre risiko for, at befolkningens tillid bliver svækket, hvis man ikke gennemfører noget i retning af dette. Jeg vil ikke sige, at det absolut skal være dette lovforslag, men i hvert fald noget, som giver en alvorlig begrænsning af de muligheder, der er for skatnedsættelser for folk, der har råd til det.

Det kan ikke nytte noget, at dette folkeeting prøver at se bort fra den meget stærke aversion, der er i befolkningen imod uligheden i vores indkomstskattesystem. Den danske befolkning vil acceptere et højt skatniveau, fordi man ved, det koster penge at klare de opgaver, som det danske samfund skal klare, men man vil ikke acceptere en ulighed, og det kommer man ikke uden om, at der er når vi har sådanne regler.

Jeg har ikke, det være sagt til hr. Er- lendsson, taget afstand fra finansministerens forslag i den tale, jeg holdt i Århus i mandags. Tværtimod sagde jeg, som jeg også har sagt her i dag, at finansministeren skal ikke have utak for, at han har fremsat

[Grünbaum.]

forlaget, men sagde jeg, vi lytter gerne til erhvervene. Det har jeg også sagt her i dag fra talerstolen. Vi vil gerne være med til at drøfte, om der er andre muligheder for at klare disse problemer.

Så vil jeg gerne sige til sidst, at også for mig og for mit parti er det afgørende, at vi bevarer de gunstige afskrivningsregler som dansk erhvervsliv har. Vi vil endda gerne være med til eventuelt at forbedre dem. Vi mener, det er væsentligt for udviklingen i det danske erhvervsliv og for beskæftigelsen, at der er gunstige afskrivningsregler, og netop derfor — det har jeg også forsøgt at sige i mandags, og jeg vil også gerne sige det her — netop derfor skal erhvervslivet og erhvervenes organisationer passe på, for der kan oparbejdes en stemning i den danske befolkning, der siger: nu er det slut! Vi vil overhovedet ikke være med til den slags ting! Det mener jeg kan være farligt. Jeg vil også gerne medgive at man måske ikke rigtig i befolkningen forstår, hvad afskrivningsreglerne dækker, men her er der ikke tale om fornemmelser, om fejlfortolkninger osv., overhovedet ikke. Der er tale om helt konkret, at befolkningen kan se, at man kan nedbringe sin skat med et betydeligt større beløb end det, man indskyder. Det var det, hr. Stetter var inde på, og det var det, hr. Flygaard var inde på, og der var allerede antydninger af andre måder at løse det på. Det har jeg da noteret med opmærksomhed, og så kan vi snakke videre om det i udvalget.

Glistrup (FP):

For oppositionen i dette ting er det normalt utilfredsstillende at blive mødt med: ja men det er noget, som vi har sluttet aftale om med de andre forligspartnere i den majoriseringsblok på 90 mandater, der nu findes i dette ting, og som gennemfører den elendige lovgivning, der præger disse måneder.

Derfor vil jeg takke finansministeren for, at han i dette tilfælde fik fastslået, hvor ansvaret skal placeres. Der er tale om en ren, uforfalsket vare fra venstre, Danmarks liberale parti. Og derfor er det naturligt at gå til venstres ordfører, hr. Enggaard, der skar ind til marven og sagde: baggrunden for dette forslag er, at når tilstandene føles urimelige, må man ændre lovreglerne. Det

er en betragtningstype, men det er ikke en betragtningstype, der er værdig for folket, for man skal netop ikke hense til, hvordan tilstanden føles, men hvordan den er. Vi bærer de gyldne kæder for at tage stilling til realiteterne og ikke for at ligge på maven for, hvordan tilstandene nu føles på den ene eller på den anden måde, og det kan ikke nytte noget, når man skal lovgive, at pejle efter eventuel forargelse her i dette land, for summen af forargelse er nu engang konstant, nemlig bestemt af, at frokostaviserne udkommer i 982 numre hvert år, i skudår i 985 numre, og derfor hjælper det ikke noget som helst, at hr. Enggaard ønsker at lovgive ud fra, hvordan forargelsen er, for den bliver ved med at komme, nemlig med det antal numre hvert evige eneste år.

Mens hr. Enggaard således tog sig af det mentalhygiejniske, må man da erkende, at hr. Ømann kom væsentlig nærmere ind på det realøkonomiske, og han beskrev det efter hans formening unaturlige system, at folk selv kan bestemme, hvilket statstilskud de vil have via afskrivningsregler og andre fradragsregler. Det ville hr. Ømann i god pagt med sit partis ideologi løse ved at lave selektiv kreditgivning. Men det løser jo ikke det problem, det løses kun på én eneste måde, nemlig ved at afskaffe indkomstskattesystemet, for selv om vi havde selektiv kreditgivning og bevillinger i finansudvalget — og jeg slår 5 kors for mig for at få det — havde vi stadig et indkomstskattesystem, der vil virke på den måde, som hr. Ømann beskrev. Vi kan kun få det væk ved at afskaffe indkomstskatten, og derfor er uligheden i vort beskatningssystem, som hr. Grünbaum beskrev, også kun løselig på én måde: afskaf indkomstskattesystemet, ellers bevarer vi uligheden.

Enggaard (V):

Jeg skal ikke gå langt ind i den argumentation, som hr. Glistrup udfoldede for et øjeblik siden. Han lagde ganske andre ting i mine ord end det, som jeg havde givet udtryk for, og jeg skal derfor gentage, at hovedsynspunktet fra venstres side er, at det er væsentligt at bevare gode afskrivningsregler for erhvervene, og at de enkeltheder, som kommer frem fra tid til anden, og som giver anledning til, at man fra større og større kredse har sat spørgsmålstegn ved af-

[Enggaard.]

skrivningsreglerne, derfor må løses ud fra det synspunkt, at erhvervenes vilkår må sikres så godt, som vi kan det.

Jeg har med glæde erfaret, at der fra mange ordføreres side har været givet tilslutning til, at man søger at finde en løsning på de faktiske problemer, som foreligger. Der har ikke fra alle sider været givet tilslutning til, at det kunne ske eksakt i den form, som finansministeren har foreslået det, men jeg tror, det er tilfredsstillende, at der på den baggrund fra flere partiers side har været udtrykt vilje til under et kommende udvalgsarbejde at arbejde med tingene og søge at finde en løsning, og så tror jeg heller ikke, det er væsentligt, at vi i dag lægger os fast på den ene eller den anden udformning.

Stetter (KF):

Finansministeren bør høre efter, hvad der bliver sagt heroppefra. Jeg henviste udtrykkelig til landsskatterettens afgørelse fra januar i år og anmeldte, at vi gerne ville have denne bestemmelse belyst i udvalget med henblik på at finde en rimelig afgrænsning. Det havde hr. Grünbaum opfattet, og jeg kan konstatere, at hr. Grünbaum hører bedre efter.

Må jeg så i øvrigt sige vedrørende de betragtninger, som hr. Grünbaum fremførte, at dette lovforslag har været genstand for en forudgående diskussion og debat i befolkningen, som er temmelig enestående. Jeg håber og tror, at der er skabt en bedre forståelse for afskrivningsreglernes betydning og deres virkning, og jeg synes, hr. Grünbaum skulle medvirke til at udbrede denne forståelse, fordi arbejdspladsernes overlevelsessevne afhænger af, at vi har denne forståelse i befolkningen. Det er jo stadig væk de fleste, der er beskæftiget på de private, produktive arbejdspladser.

Hr. Ømann fortsætter i rollen som investorenes beskytter. Jeg synes ikke, at rollen klæder hr. Ømann, og den virker i hvert fald ikke troværdig. Hr. Ømann faldt også hurtigt ud af den, nemlig i det øjeblik, da han viste sit sande ansigt og fortalte, hvad det er, han spørger sine forretningsvenner om: hvorfor vil De ikke hellere have et rentefrit statslån? Vi fik ikke svaret på dette interessante spørgsmål, men jeg vil da gerne

forsøge at lade fantasien spille. Jeg tror, de vil svare: hvem skal bestemme, hvem der skal have statslån? Og det skal naturligvis under et sådant system embedsmænd og/eller politikere. Vi kender dette system, det kan ikke konkurrere med det blandingsystem, som vi har i vort samfund. Jeg er sikker på, at vi ikke havde fået den coasterflåde, vi har, såfremt vi havde levet under dette system. Der er ikke den dynamik og det initiativ i dette system, og coasterflåden i dag er et aktiv for dette samfund på mange, mange områder. Jeg håber, at de betragtninger, som er fremkommet dels fra hr. Grünbaums side, dels fra finansministerens side med hensyn til mulighederne for at ændre forslagets indhold, også kan omsættes i et andet forslag, som ikke rammer denne coasterflåde.

Ømann (SF):

Må jeg begynde med at takke finansministeren for, at han her i sit indlæg stod fast på sit forslag, men selvfølgelig gav muligheder for løsninger, hvor forslaget ville virke ubilligt. Noget sådant kan jeg også tiltræde.

Men må jeg dernæst takke finansministeren for, at han fastholdt, at forslaget skulle gennemføre en sondring mellem hensigtsmæssige og ikke hensigtsmæssige investeringer. Det er i virkeligheden en milepæl i liberal politik. Nu er vi nået så langt. Det takker jeg da for. Og jeg vil gerne anføre det i forbindelse med hr. Stetters spørgsmål: hvem skal bestemme, hvem der skal have tilskud? Skal det være nogle embedsmænd? Ja, det er det store problem vel nok i hele Europa, hvordan man finder ud af, hvem der skal bestemme, hvem der skal have tilskud.

Men man kommer ikke uden om — det vil jeg gerne sige til hr. Stetter — at dette problem vil dukke op med stigende styrke i den nærmeste fremtid. Det har uhyre stor sammenhæng med hele spørgsmålet om økonomisk demokrati, og det vil også dukke op med stigende styrke i den nærmeste fremtid. Jeg tror, at indkomstbeskatningens dage er talte, her er jeg for en gangs skyld enig med hr. Glistrup. Hvad skal man så gøre? Så trækker man jo tæppet væk under alle disse dulgte tilskud, som befolkningen ikke må se, og som den aldrig må få opgivet størrelsen af.

[Ømann.]

Jeg tror i virkeligheden, man skulle indstille sig på, at denne erhvervsstøtte ikke kan opretholdes. Det undrer mig, at hr. Stetter vil opretholde afskrivningsmulighederne på dette specielle felt, hvor det netop har vakt forargelse, for jeg ser dette forslag som en afværgemanøvre for at bevare afskrivningsmulighederne i al almindelighed, sådan som de er, og det fremgik også tydeligt af hr. Enggaards indlæg heroppe. Det, det drejer sig om, er, at man skal bevare afskrivningsmulighederne, som de er for det, som man kalder det hæderlige erhvervsliv.

Jeg tror, at man skal gå over til nogle andre tilskudsformer i al åbenhed og lægge ud for befolkningen det, som er realiteten, at det, som vi lever af, er produktionen, og det er fælles virke. Den argumentation kan man ikke holde tilbage.

Jeg lytter meget gerne til erhvervene, men jeg tror også, der er behov for, at man erkender, at den støtte, som ydes af skattepengene, bør forblive folkeeje eller i det mindste opsamles i virksomhederne som fælleseje for dem, der driver denne virksomhed.

Arne Bjerregaard (KrF):

Må jeg først sige til finansministeren, med hensyn til det, ja, der blev vist sagt tanke-spind, jeg kom med med hensyn til de 50.000 kr. Det var lønmodtagerne, jeg tænkte på med hensyn til de 50.000 kr., og kan man i lovforslaget udelukke lønmodtagerne, kan man vel også i et lovforslag prøve at give særregler for lønmodtagerne, simpelt hen for at søge at fremme deres investering i erhvervslivet.

Med hensyn til hr. Knud Jespersen, som ikke mente, at lønmodtagerne investerede i coasterflåden, må jeg sige, at jeg ikke har nogen tal for det, men jeg kender dog en hel del mennesker, som har sådanne anparter, og jeg regner med, at det er lige så umuligt for hr. Knud Jespersen at modbevise, at den største del af coasterflåden ikke er finansieret af lønmodtagere. Men at man fra kommunistisk side ikke ønsker, at lønmodtagerne skal investere i erhvervslivet, ja, det er da klart, for så svinder dette jo bort, at vi får en evolution med hensyn til ejendomsretten i dette land i stedet for den revolution, som man sandsynligvis ønsker fra kommunistisk side. Vi ønsker fra kristeligt folke-

parti, kan jeg trøstigt sige, at der vil ske denne evolution, hvorved så mange mennesker som muligt får mulighed for at erhverve sig, ja, lad mig sige anparter i det danske erhvervsliv. Det er sådan set den rette vej til økonomisk demokrati.

Forslaget om, at fiskerflåden skal undtages, finder jeg ganske betænkeligt, fordi de investeringer, som nu er gået til coasterflåden, sandsynligvis — en stor del af dem i alt fald — vil gå over i fiskerflåden, samtidig med at vi får nedsat vor kvota for fiskeriet i Nordsøen. Derved kan vi få en ganske uheldig virkning for det liberale fiskerierhverv i dette land.

Til sidst må jeg sige: forslag med tilbagevirkende kraft har vi set før, men jeg mener stadig væk, det er urimeligt. Mange tusinde mennesker kommer i klemme i det øjeblik, man fremsætter et sådant lovforslag og får det vedtaget med tilbagevirkende kraft.

Knud Jespersen (DKP):

Må jeg have lov til at sige til hr. Arne Bjerregaard først, at det er jo en lidt mærkelig måde at føre et bevis i marken på: hvis jeg ikke kan bevise, at der ikke er nogen lønmodtagere, så er der sikkert en hel masse. Man kan jo bare tage statistikken over, hvor det kan betale sig at foretage disse fradrag, og dernæst kan man tage statistikken over, hvad en lønmodtager har i disponibel købekraft, altså investeringsmuligheder, så når man et sandsynligt tal. Derfor synes jeg, det er absolut ubehageligt, når man forsøger at forklare, at hvis man vil begrænse coasterflådernes afskrivninger, så kommer man til at ramme lønmodtagerne og dermed også deres interesser i medejendomsret. Jeg skal da ærligt tilstå, at jeg ønsker, at det er dem, der skaber værdierne, der ejer alle værdierne, og jeg ønsker naturligvis, at kapitalen i den forstand også bliver bragt til at forsvinde.

Må jeg vedrørende hele spørgsmålet om skærpelse af disse afskrivningsbestemmelser henstille til regeringen, at den overvejer dels alle de problemer, der er kommet frem, dels en almindelig skærpelse med det formål at forhindre enhver form for misbrug. Det vender jeg tilbage til under det næste punkt på dagsordenen, som også drejer sig om ekstraordinære bestemmelser.

Vi er altså positive, men ønsker endnu

[Knuud Jespersen.]
mere vidtgående ændringer end det forslag, der er fremsat.

Flygaard (DR):

Jeg tror ikke, man gavner denne sags løsning, hvis man fra nogen side taler om et tilskud i forbindelse med afskrivning. Det er kun med til fortsat at forvrænge billedet af den problematik, der i realiteten er på det pågældende område.

Når der fra hr. Ømanns side faldt en bemærkning om, at han gerne ville være med til at fjerne indkomstbeskatningen — sådan forstod jeg hr. Ømann — så ville det være rart at se et forslag fra hr. Ømanns side, så vi kunne se, om det indeholdt besparelser på et eller flere områder.

Til slut vil jeg gerne komme med en bemærkning i relation til spørgsmålet om den tilbagevirkende kraft. Jeg deler for så vidt et langt stykke finansministerens synspunkter her, men jeg vil dog gerne spørge, om finansministeren alligevel ikke synes, at der i forslaget her er en særlig kraftig tilbagevirkende kraft.

Erlendsson (FP):

Hvis det ikke er under socialistisk pres, regeringen har handlet, så synes jeg, regeringen mangler enhver undskyldning for at fremsætte dette forslag.

At kommunister og andre socialistiske partier ønsker det kapitalistiske system afskaffet, er der ikke noget mærkeligt i. Det er deres erklærede mål, og det kan ikke overraske nogen. Men når en borgerlig regering gang på gang demonstrerer, at dens vigtigste mål er at holde sig selv ved magten, og tror at kunne gøre det bedst ved at føre socialistisk politik, så undgår man ikke den kløft mellem politikere og vælgere, som man ofte har talt om, og som bliver stadig større.

Norge, Holland, Tyskland og mange andre lande står nu på spring for at overtage de danske skibe, og hvis det ikke endeligt slås fast her i tinget i dag, at det privatkapitalistiske system er gavnligt og bør oprettholdes i Danmark, vil en afvandring af initiativrige folk, som det danske samfund hidtil har kunnet bygge hele sit velfærdssamfund på, snart være en kendsgerning.

Ønsker denne regering fortsat at gå socialisternes ærinde, bør man sige det. Et lov-

forslag som dette, der efter finansministerens tale er fremsat for at bremse uheldig reklamering om fordele ved investering i skibe, kan tilføje dansk sønæring og industri ubodelig skade og har måske allerede gjort det. Det vil være et typisk eksempel på, hvordan man i sin alt for store iver kan komme til at smide barnet ud med vaskevandet.

Finansministeren (Anders Andersen):

Hr. Glistrup var inde på en betragtning om, at man ikke skulle lovgive ud fra forargelse. Den opfattelse deler jeg i og for sig. Man skal lovgive ud fra en saglig vurdering af den problemstilling, der foreligger, men det betyder ikke, at der ikke kan rejses en problemstilling i den offentlige debat, som man må tage op og vurdere. Det er noget andet. Men man skal ikke lovgive ud fra forargelsen, man skal lovgive ud fra en saglig holdning over for problemerne, det har jeg også været inde på i mit første indlæg.

Nu tror jeg nok, hr. Stetter kender den landsskatteretskendelse, der foreligger, ellers har jeg den såmænd her. Nå, jeg kan se, hr. Stetter har den også på bordet. Hr. Stetter ved jo udmærket godt, at det er et specifikt tilfælde, der ikke løser problemet.

Jeg må altså forstå nu efter sidste omgang, at de konservative også er positive med hensyn til at finde en løsning på problemet, og det er jeg sådan set glad ved at konstatere. Jeg synes, man i første omgang var så afvisende, at jeg i hvert fald kun kunne drage den konklusion, at man overhovedet ikke ville være med til at drøfte problemerne.

Må jeg sige til hr. Ømann, at jeg føler mig ikke særlig tryk ved den takketales, hr. Ømann holdt til mig i anledning af min vurdering af afskrivningsreglerne. Der må nok foreligge en misforståelse. Enten har jeg udtrykt mig forkert, eller også har hr. Ømann misforstået mig. Jeg mener, at vi i forbindelse med dette lovforslag ikke drøfter hensigtsmæssige eller uhensigtsmæssige investeringer. Vi drøfter spørgsmålet, om der på baggrund af hensigtsmæssige investeringer kan ske udnyttelser, som ikke var tilsigtet, og som skader investeringsproblematikken som helhed. Længere tror jeg ikke hr. Ømann skal fortolke mine udtalelser.

Nu forstår jeg, at hr. Arne Bjerregaard

[Finansministeren.]

ikke længere vil skille befolkningen op i lønmodtagere og ikke-lønmodtagere. Dette lovforslag deler ikke befolkningen op med hensyn til investeringsmuligheder, tværtimod er man lige for loven i så henseende.

Når hr. Arne Bjerregaard udtrykker frygt for, at der, hvis dette lovforslag blev gennemført, ville ske en vældig udvidelse af vores fiskerflåde, og tilføjer, at det ville være uhensigtsmæssigt, da der i forvejen er for få fisk, ja, så er der næsten ingen grænser for, hvilke argumenter der kan føres frem. Så vidt jeg er orienteret, er der i øjeblikket en betydelig mangel på folk, der overhovedet vil gå ind i fiskeriet for at bemande den fiskerflåde, vi i øjeblikket har. Så er det nok ikke så helt enkelt at sige, at nu kan vi sælge endnu flere skibe, når vi ikke har mandskab at bemande dem med. Men jeg betragter det i og for sig som et argument — måske på linje med mange andre argumenter, der er ført frem — der ligesom skal camouflere ens stillingtagen til det, der er hensigten med lovforslaget, nemlig ganske enkelt at tage disse uheldige virkninger væk.

Hr. Flygaard mente, at lovforslaget ville have en særlig stærk tilbagevirkende kraft. Det forstår jeg ikke. Det er da rigtigt, at man har haft usædvanlig store fordele af den gældende lov, større fordele, end vi i og for sig mener der burde være, og så vil kraften nok også være større, hvis disse fordele tages væk. Hvis det er det, hr. Flygaard mener, så kan jeg da ikke være uenig. Men derudover har forslaget den samme virkning, som hvis man ændrer i den normale afskrivningslov. Det tror jeg også hr. Flygaard vil give mig ret i.

Hr. Erlendsson kom i sidste runde mere ind på nogle politiske betragtninger — som ikke har noget med lovforslaget at gøre — om, hvorvidt regeringen vil holde sig eller kan holde sig — det er nok bedst at bruge det sidste udtryk. Det er klart, at en regering vil altid holde sig så længe som muligt,

så længe der er fornuftigt arbejdsgrundlag for en sådan regering. Hvor længe denne regering kan holde sig ved magten, ja, det skal jeg ikke kunne udtale mig om, men vi forsøger at føre en politik ud fra det, som vi mener er rigtigt i de givne situationer, og ikke ud fra, hvorvidt det er muligt at sidde en måned eller to eller et år eller to længere. Det skal hr. Erlendsson ikke være spor i tvivl om. Men det er jo ikke de 22 mandater, regeringen har bag sig, der bestemmer, hvor længe regeringen kan blive ved magten. Det er dette folketing. Vor politik er imidlertid ikke præget af det. Vi lægger lovforslagene frem. Vi fik for øvrigt megen skældud for, da regeringen tiltrådte og kom med sine lovforslag, at denne regering kunne finde på at føre venstrepolitik. Jeg husker endnu fra debatten, hvordan vi blev skældt ud for, at vi virkelig ville føre venstrepolitik. Det har hr. Erlendsson måske glemt, men det har jeg ikke. Det agter vi stadig væk at gøre, og vi agter stadig væk at søge at få et flertal for at føre den politik, som vi mener er mest hensigtsmæssig.

(Kort bemærkning).

Støtter (KF):

Finansministeren er egentlig en ganske ferm dialektiker. Finansministeren kan imidlertid kun tage mit indlæg til indtægt på den måde, at jeg har anmeldt, at vi ønsker landsskatterettens afgørelse fra januar i år belyst. Vi har tidligere sagt, at det er ikke landsskatteretten, som skal lovgive, det er dette ting, og jeg finder, at der er virkninger af denne landsskatteretskendelse, som medfører, at det er nødvendigt, at vi får afgørelsen belyst med henblik på at få gennemført de foranstaltninger, som afgørelsen i virkeligheden kræver.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne sige til finansministeren, at der lå det i mit spørgsmål, at jeg synes, af-

[Flygaard.]

skrivningsgrundlaget blev for snævert, hvis man pludselig går over til, især for de nye foretagender, kun at kunne afskrive inden for et overskuds rammer. Jeg ville foretrække, at man fik afskrivningsmulighed inden for et opsparingsområde.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Dette lovforslag får, hvis det gennemføres, i høj grad tilbagevirkende kraft. Det er jo sådan, at de, som investerer i skibe, er bundet af en sådan investering i op til 11 år, og de må lægge deres økonomi an på en sådan årrække, for at det kan lade sig gøre.

Med hensyn til de sidste bemærkninger fra finansministeren vil jeg gerne sige, at det naturligvis er vigtigt for en regering at holde sig, men spørgsmålet for landet må være: til hvilken pris er det, man vil holde sig? Ét er også, hvad man siger i en tiltrædelseserklæring, et andet, hvad man gør efterhånden, og jeg tror, at man snart vil konstatere, at ud fra et borgerligt synspunkt vil denne regering blive en meget dyr regering.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må sige til finansministeren, at jeg med hensyn til fiskerflåden sagde, at vor liberale fiskerflåde kunne komme i fare. Den kan forsvinde ved, at en anden form end den, vi har i øjeblikket, bliver den almindelige, og derved ville man gøre den danske fiskerflåde mindre effektiv.

Endvidere vil jeg gerne spørge finansministeren: tror finansministeren, at lønmodtagere, efter at dette forslag er gennemført, ønsker at investere i skibsfarten?

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Grünbaum m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 110) findes i tillæg A. sp. 1967, fremsættelsen i tidenden sp. 2876).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Finansministeren (Anders Andersen):

Forslagsstillernes hensigt med det foreliggende forslag om ændring af ligningsloven er at hindre urimelig udnyttelse af reglerne om skattemæssige afskrivninger, nedskrivninger og henlæggelser.

Forslagsstillerne siger i bemærkningerne, at skattepligtige personer ved hjælp af disse regler har mulighed for at komme ned på en skattepligtig indkomst, der er så lav, at et flertal i befolkningen ikke finder det rimeligt. Det er jo i debatten om disse problemer blevet almindeligt at tale om nulindkomster. Forslagsstillerne har dog ikke begrænset deres forslag til tilfælde, hvor indkomsten bringes ned til nul. Det forstås jeg i og for sig godt nok. Det ville vel virke lidt urimeligt, hvis man sagde, at man kunne gå ned til sådan et par tusinde kroner over nul, og derfor er der altså ikke i selve forslaget sat nogen nulgrænse eller bare en grænse lidt over nulgrænsen.

Forslagsstillerne har altså valgt at lægge vægt på, om indkomsten er lavere end skatteyderens privatforbrug. Hvis det er tilfældet, skal indkomsten i princippet sættes til et beløb lig med privatforbruget. Det skal dog kun gælde, hvis skatteyderen har foretaget en række afskrivninger m. v., der er opregnet i lovforslaget. Indkomsten skal dog ikke kunne forhøjes med et beløb, der er større end de foretagne afskrivninger.

Hvad angår selve tankegangen bag dette oplæg, kan jeg sige, at jeg da har megen forståelse for det, der ligger bagved, altså forståelse for, at det måske kan virke lidt urimeligt, at man kan komme ned på disse nulindtægter og have en meget lav indkomst, nogle har endda minusindkomst og et stort privatforbrug.

Som forslaget her er fremsat, er der efter min opfattelse tale om en lang række problemer, og det vil efter min vurdering i en lang række tilfælde gribe helt urimeligt ind